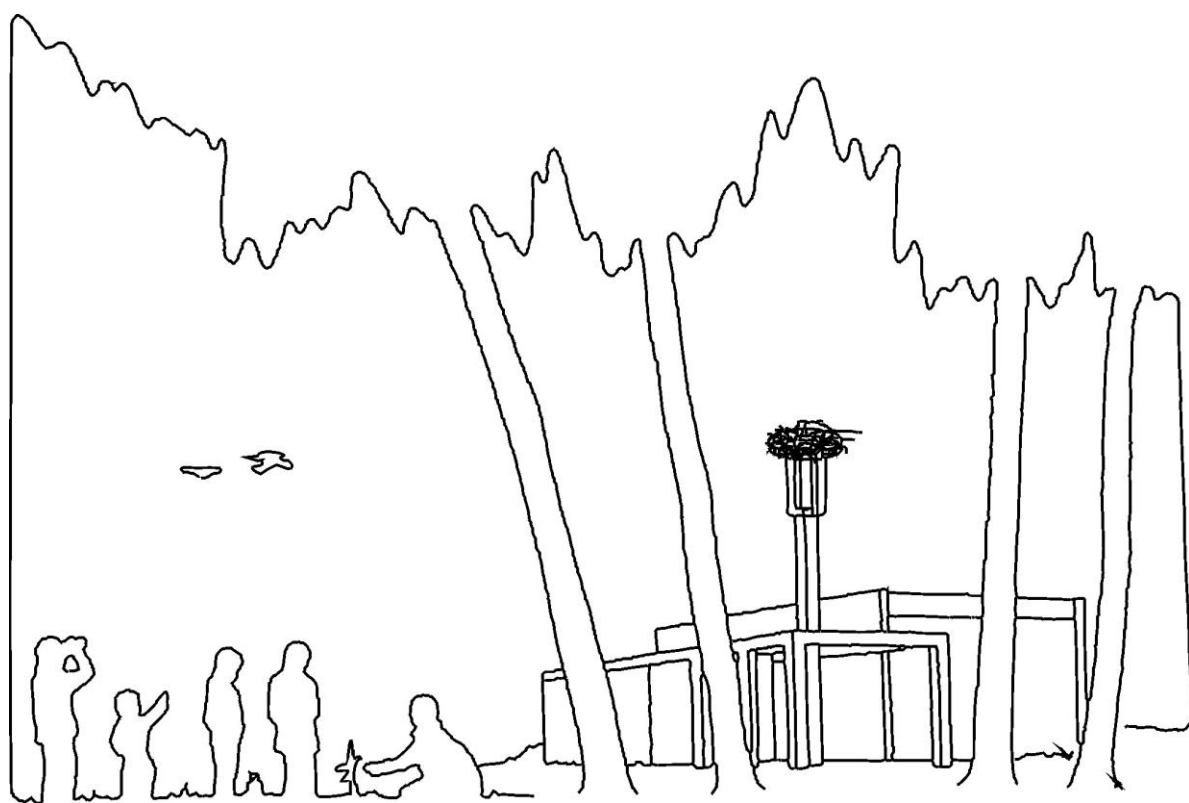

Jaarverslag 2025

IVN Veldhoven Eindhoven Vessem

ivn natuur
educatie

IVN instituut voor natuureducatie en duurzaamheid

IVN draagt bij aan een duurzame samenleving door mensen te betrekken bij natuur, milieu, landschap en leefomgeving

Inhoudsopgave	pagina
Voorwoord	3
Inleiding	4
Bestuur	5
Jeugd-IVN	5
Scholenwerk	7
Kinderdoe	9
Kinderfeestjes	9
Wandel- en Fietsroutes	10
Cursussen en Lezingen	11
Vlindertuin	12
Kleine Landschapselementen	14
Vogels	16
Planten	18
Water	20
Vleermuizen	22
Insecten	22
Documentatiecentrum	23
Beheer D'n Aard	23
Landschap en Milieu	24
Publiekswandelingen	25
Publiciteit	26
Natuuractief	27
Ledenactiviteiten	27

Voorwoord

Voor u ligt de editie van 2025 van het door IVN Veldhoven Eindhoven Vessem uitgegeven jaaroverzicht. Deze uitgave geeft een globaal overzicht van de activiteiten van de afdeling Veldhoven Eindhoven Vessem. Het verslag geeft tevens een indruk van de vereniging en de daarbinnen actief zijnde werkgroepen.

Het jaaroverzicht wordt aangeboden aan instanties, verenigingen en personen die een band met IVN Veldhoven Eindhoven Vessem onderhouden of die anderszins een relatie met onze afdeling hebben. Tevens is het digitaal beschikbaar via onze website.

Het bestuur hoopt dat dit verslag voorziet in uw behoefte. Voor op- of aanmerkingen over de inhoud kunt u contact opnemen met het secretariaat van IVN Veldhoven Eindhoven Vessem.

Bestuur

Voorzitter	Jos de Bruijn	06-37323770
Secretaris	Lisette Broeken	06-23455723
Penningmeester	Cor van Leeuwen	06-39739572
Lid	Claudia Stoldt	06-41917390
Lid	Etje Hendrikx	06-22886128
Lid	Tineke Lous	06-44772941

Coördinatie werkgroepen

Jeugd-IVN	Heine van Maar	06-52794217
	Elly Fuchs	06-10915141
Scholenwerk	Marian Kessler	040-2532079
Kinderdoe	Petra van Leeuwen	06-22175315
Kinderfeestjes	Etje Hendrikx	06-22886128
Wandel- en fietsroutes	Rien de Schipper	06-51579996
Cursussen en lezingen	Jannie Landa	06-51403216
Vlindertuin	Jose van Lieshout	06-20897465
Kleine Landschapselementen	Cor van Leeuwen	06-39739572
Vogels	Heine van Maar	06-52794217
Planten	Eugenie Verstegen	040-8489475
Water	Tineke Lous	06-44772941
Vleermuizen	Gerard Lijten	06-20771867
Insecten	Wil Janssen	040-2550242
Documentatiecentrum	Harrie Kessler	040-2532079
Beheer D'n Aard	Gerard Lijten	06-20771867
Landschap en Milieu	Jos de Bruijn (Eindhoven)	06-37323770
	Gerard Lijten (Veldhoven)	06-20771867
Natuuractie(f)	Etje Hendrikx	06-22886128
Wandelingen/Excursies	Veronique Mogendorff	
Beheer website	Jan Koopsen	06-20156561
Redactie nieuwsbrief	Tineke Lous	06-44772941
Redactie Praatkruid	Etje Hendrikx	06-22886128

Adresgegevens

Post/bezoek:	D'n Aard, Ariëspad 5, 5503 EZ Veldhoven
Telefoon:	06-23455723 (secretariaat)
Website:	www.ivn.nl/vev
E-mail:	secretariaat.ivnvev@gmail.com

Overige gegevens

Statutaire naam:	IVN, Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid, Afdeling Veldhoven Eindhoven Vessem
Kamer van Koophandel:	40237708
RSIN-nummer:	809594675
IBAN:	NL79 TRIO 0320 8657 89

Inleiding

Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid IVN is een landelijke vereniging met ± 30.000 leden, die georganiseerd zijn in plaatselijke afdelingen. IVN Veldhoven Eindhoven Vessem is één van de 160 afdelingen met als werkgebied de gemeenten Veldhoven, Eindhoven en de voormalige gemeente Vessem (de kernen Vessem, Knegsel en Wintelre, welke inmiddels behoren tot de gemeente Eersel). De afdeling is in 2013 ontstaan na samenvoeging van de afdelingen Veldhoven-Vessem (opgericht in 1981) en Eindhoven (opgericht in 1966) en heeft 395 leden. Daarnaast zijn er 22 jeugdleden, 11 donateurs en 18 aangesloten scholen/BSO's.

Het doel is om door middel van educatieve activiteiten belangstelling te wekken voor natuur, milieu en duurzaamheid. Bovendien willen we de kennis bij het publiek hierover vergroten. Met diverse activiteiten zorgen wij voor bescherming en ontwikkeling van de natuur in ons werkgebied.

Om het vele werk beter te kunnen uitvoeren en voor te bereiden is er in de afdeling een aantal werkgroepen ingesteld, die elk op hun manier een bijdrage leveren aan de natuur- en milieueducatie. Sommige doen dat direct gericht op één van de doelgroepen: jeugd, publiek of overheid & organisaties, andere hebben een meer ondersteunende of interne functie.

Verenigingsgebouw "D'n Aard" met omliggende Jo van Dun vlindertuin

Bestuur

Naast de gebruikelijke activiteiten heeft 2025 voor het bestuur vooral in het teken gestaan van een tweetal projecten die veel tijd en energie hebben geleverd.

Allereerst hebben we dit jaar het project Veilig werken afgerond. De uitkomst hiervan is een set protocollen waar onze vrijwilligers aan gebonden zijn om ervoor te zorgen dat afdoende veiligheidsmaatregelen worden genomen. Na enige weerstand in de aanvangsfase stellen wij vast dat de coördinatoren van de werkgroepen volledig achter het plan zijn gaan staan en goed werk hebben geleverd.

Het tweede project betreft het professionaliseren van het onderhoud van D'n Aard doordat we een Meer Jaren Onderhouds Begroting hebben laten maken. Dit heeft voor de komende jaren duidelijkheid gegeven voor de te verwachten onderhoudsmaatregelen en daarbij behorende kosten.

Wij hebben ook de gelegenheid benut om D'n Aard een goede opknapbeurt te geven. We zijn trots op het resultaat daarvan en danken het groepje vrijwilligers dat zich hiervoor heeft ingezet.

Jos de Bruijn, voorzitter

Jeugd-IVN

Ons IVN heeft een jeugdafdeling. En daarmee zijn we de enige plek in Veldhoven, Eindhoven en Vessem waar kinderen met interesse voor natuur in een vaste groep terecht kunnen. Kinderen die graag buiten in de natuur actief zijn, sluiten zich bij ons aan. Het aantal kinderen bij het jeugd IVN bedraagt aan het einde van 2025 ongeveer 22. Dat is een mooie groep en daar zijn we heel blij mee. Maar we horen daartegenover ook dat kinderen die interesse hebben in natuur de voorkeur geven aan een club die iedere week een activiteit heeft, zoals sporten, paardrijden of scouting. Het jeugd IVN heeft om de 2 of 3 weken een bijeenkomst. Dat is wat de leiding aan kan. De kinderen die lid zijn nemen soms een vriendje of vriendinnetje mee, die dan weer lid worden. Maar de meeste kinderen komen bij het jeugd IVN door het initiatief Sjors Creatief (SC) in Veldhoven en Kies-je-Kunst (KJK) in Eindhoven. Sinds 2024 organiseren we 2 aparte middagen voor nieuwe kinderen van SC en KJK. Zo kunnen tot 40 kinderen een keer ervaren wat we doen met de natuur en beslissen of ze lid worden. En dat werkt. De jeugd IVN-app werkt ook heel goed. Daarmee communiceren we met de kinderen en de ouders. We hebben meteen alle nummers steeds bij de hand, mocht er iets gebeuren. En tijdens of na een activiteit sturen we foto's rond. Het verhoogt de binding met de ouders.

Ook proberen we de activiteiten af te wisselen qua locatie, rondom Veldhoven en Eindhoven.

De leiding bestaat nu uit 6 tot 7 vaste deelnemers en 2 extra ondersteuners. We gaan telkens met twee personen uit de leiding met de groep op stap. Veiligheid voor de kinderen staat voorop. Het vier ogen principe is belangrijk, nooit een kind samen met één persoon

uit de leiding. Activiteiten die goed bevalen houden we in het programma, voor de rest wisselen we af. We hebben veel ervaring met de meeste buitenactiviteiten, die we daarom niet voor hoeven te bereiden met wandelen. De meeste leiding heeft zo een specialiteit. We maken een enkele keer ook gebruik van deskundigen van buiten onze leiding, dit kunnen specialisten van het IVN zijn of bijvoorbeeld een boerderij, een sterrenwacht, iemand van een andere IVN-afdeling die vertelt over uilen.

Het jeugd IVN is een afwisselende groep, met uitbundige, maar ook heel rustige kinderen. Voor de laatste groep vormt het jeugd IVN een leuke plek waar geen groepsdruk of hoge (sociale) verwachtingen aanwezig zijn en de kinderen zichzelf kunnen blijven in hun natuurinteresse.

Wat hebben we zoal gedaan. Een greep uit de activiteiten: Waterdieren scheppen blijft spannend, wat komt er boven water bij het vissen? Welk stukje beek of sloot heeft de meeste dieren? Op de landelijke bodemdierendag zochten we rond D'n Aard naar kruipend spul en voerden dit in op

de daarvoor beschikbare site. We haalden net als vorig jaar een hoge score. Het struinen blijft een natte boel, maar dat was eigenlijk ook de bedoeling. Sommige kinderen nemen net iets te veel risico en houden de laarzen en kleren niet droog. Een ervaring voor ze om niet meer te vergeten. Vooraf bespreken we de mogelijke gevaren met de kinderen. We zijn niet vaak in het gebouw, maar wel twee keer in de tuin, met bodemdieren en met insecten. In december hebben we in het gebouw kerstkaarten en andere creatieve knutselingen gemaakt. Ook de zaterdagochtenden met paddenstoelen en diersporen verliepen leuk. De kinderen waren enthousiast over de slotdag in juni in het Natuurmuseum in Tilburg. Daar is voor alle leeftijden wat te doen. Vrijwel alle activiteiten vinden plaats op zaterdagochtend tussen 10 uur en 12 uur. Bij een avondactiviteit gaan we naar de vrijdagavond, bijvoorbeeld voor het bekijken van de vangst in muizenvallen. De salamandervangst in het ven bij Toterfout blijft ook heel leuk.

De jeugdleden krijgen 4x per jaar het Praatkruid toegestuurd. Om de betrokkenheid te vergroten streven we ernaar in ieder Praatkruid een bijdrage van het Jeugd IVN toe te voegen, over de invulling is er nog overleg (verslag van een activiteit, puzzel, kleurplaat, enz). Corien en Joost verzorgen dit. We hebben een bijzondere deelnemer, Diede, die thuis een grote verzameling heeft van fossielen en van alles van planten en dieren.

Eens per jaar maken we met de leiding een wandeling en sluiten af met een lunch. We vergaderen 3 keer per jaar om het programma vorm te geven.

Heine van Maar en Elly Füchs (coördinatoren), Lucy Geheniauw, Mia Tops, Joost Vullings, Etje Hendriks. Corien en Els ondersteunen af en toe.

Scholenwerk

De scholenwerkgroep streeft ernaar, dat kinderen op basisscholen minimaal twee keer per jaar de natuur in gaan. Daartoe maakt/bewerkt de scholenwerkgroep projecten voor leerlingen van de groepen 1 t/m 4 en de groepen 5 t/m 8 van de basisscholen in Veldhoven, Eindhoven en Vessem.

Een aantal scholen werkt met projecten uit vorige jaren, die door de scholenwerkgroep zijn samengesteld. Er is een ruime keuze uit projecten over uiteenlopende flora- en fauna-onderwerpen.

Op onze website www.ivn.nl/vev is de volledige lijst met uitgebrachte projecten te vinden. De projecten kunnen gratis worden gedownload van onze website.

Tevens attenderen we de scholen elk jaar op de bodemdierendagen rond 4 oktober (dierendag). Scholen die mee willen doen, ontvangen als ze zich aanmelden op www.bodemdierendagen een informatiepakket. Hierbij hoort ook een door de scholenwerkgroep gemaakte PowerPointpresentatie 'bodemdiertjes'. Het project is geschikt voor alle groepen van de basisschool.

In september, oktober en november is er voor de groepen 6 t/m 8 de mogelijkheid om mee te helpen met bosonderhoud bij de Vlasroot.

Als scholenwerkgroep gaan we verder met het zoeken naar de behoeften, die de scholen hebben wat betreft het natuuronderwijs en hoe we hen daarbij kunnen helpen.

Ook afgelopen jaar hebben de scholen ons weer weten te vinden. We kregen vragen van scholen om begeleiding/tips bij activiteiten in de natuur. Ook werd er regelmatig materiaal geleend voor de uitvoering van deze natuuractiviteiten.

In januari 2025 hebben twee leden van de scholenwerkgroep gastlessen verzorgd op de Rungraaf, een school voor speciaal onderwijs in Eindhoven. Het thema was: Leefomgeving en natuur. Hiervoor hebben we het project: Vogels in de winter gebruikt. Voor herhaling vatbaar.

De teamleider van locatie de Zilverackers van Dick Bruna had in de loop van 2024 al contact met de scholenwerkgroep gezocht om te kijken naar de mogelijkheden rondom een cursus voor natuurouders. In 2025 is dat contact voortgezet. Zowel de cursuswerkgroep als de scholenwerkgroep waren hierbij betrokken. Het resultaat is, dat er in maart 2026 een cursus start: Met de jeugd de natuur in. Een aantal ouders van genoemde school gaat aan de cursus deelnemen. Inmiddels is in het najaar van 2025 een Tiny Forest aangeplant in de buurt van deze school. Een lid van de scholenwerkgroep heeft ter voorbereiding van het planten lessen verzorgd op genoemde school.

In maart vroeg een leerkracht van Jenaplanschool De Driestam uit Eindhoven hulp bij het thema: Onderwater. Een leerkracht van bs De Boschakker, ook uit Eindhoven, wilde in het voorjaar van 2025 spullen lenen om een waterexcursie uit te voeren. Beide leerkrachten hebben we kunnen voorzien van informatie en materiaal.

Materiaal voor wateronderzoek is ook uitgeleend aan leerkrachten van bs Zeelsterhof in Veldhoven en Het Global College in Eindhoven. De smaakleskist is uitgeleend aan een student van de Fontys en aan een student van het Summacollege in Den Bosch.

Een leerkracht van de PWA uit Veldhoven wilde in september graag begeleiding van de SWG bij de open boerderijmiddag op genoemde school. Wij wilden daar graag aan meewerken. Helaas ging de middag door het uitvallen van de leerkracht niet door. De activiteit is naar het voorjaar van 2026 verplaatst.

In september vroeg een stagiaire op de Klapwiek uit Eindhoven om ideeën, tips en materiaal voor een herfstwandeling met leerlingen van groepen 1 en 2. Ook deze LIO hebben we kunnen voorzien van tips enz.

In dezelfde tijd nam een leerkracht van basisschool de Korenaar (Eindhoven) contact op met de SWG. Zij was op zoek naar een leerzame, begeleide activiteit in de natuur voor de groepen 1 en 2. Dat zou ze vier keer per jaar willen doen en samen laten vallen met de seizoenen. Wij hebben haar kunnen helpen door projecten en ideeën aan te dragen. Het ontbrak ons aan de mankracht om de activiteiten daadwerkelijk te begeleiden.

Wij kijken uit naar de start op 17 maart 2026 van de cursus: Met de jeugd de natuur in. Het gaat hierbij om een zestal cursusavonden en vier keer een excursie. De volgende onderwerpen komen aan bod:

- Bloemen en bestuivers
- Water en insecten
- Diersporen en bodemdiertjes
- Herfstverschijnselen

De waterwerkgroep, plantenwerkgroep en insectenwerkgroep zullen hulp bieden bij de cursusavonden en excursies.

Marian Kessler (coördinator), Etje Hendriks, Eugenie Verstegen, Jaco van den Broek en Frans van den Berg.

Kinderdoe

Janneman
had een vogel
een vogel aan een touw,
die Janneman
nooit meer loslaten wou.
Hij nam hem mee
van Hoezo naar Hoezee
langs Daarbij en Daarom
en de hele dag andersom.
En iedereen die hem zag,
zei: op een dag
vliegt hij naar de maan
met Janneman er nog aan.

Met (o.a.) dit gedicht van Geert de Kockere deden we mee met de Nationale Tuinvogeltelling in januari. Honderdvijftig mensenkinderen mochten we verwelkomen en een heleboel kinderen stapten met hun vogel-aan-een-touw van Hoezo naar Hoezee! In het voorjaar speelde kikkervisje Hop de hoofdrol uit het prentenboek 'Hop op zwemles'; Bootsmannetjes, staafwantsen, libellenlarven, badmeester Pad en kikkervisjes, de wereld onder water blijft magisch voor kleine en grote bezoekers. In de zomer zorgde Mannetje Regenpiet (uit 'n gedicht van Annie M.G. Schmidt) ervoor dat welgeteld één jongetje en zijn oma de stoute laarzen hadden aangetrokken! Beer is op vlinder en alle rupsen in de poppenkast vielen in het water. In de herfst smikkelden en smakkelden 102 mensenkinderen van de egelprikkertjes en weten ze nu allemaal dat egels een staartje hebben. We genoten thuis na van een 'wat een lieve dag' (aldus één van de mama's) van dit sujasuja prikkeltjeslied <https://schooltv.nl/video-item/stekelvarkentjes-wiegelied-een-liedje-van-annie-mg-schmidt>

We zijn erg blij dat Lisa van elke Kinderdoe een mini-filmpje maakt voor Instagram www.instagram.com/heemparkeindhoven en de facebookpagina.

2025 sluiten we af met een onverminderd enthousiaste vrijwilligerswerkgroep die buitelt door de natuur en prentenboeken.

Petra (coördinator), Leonne, Elly, Jacqueline, Inge, Lisa, Astrid, Trudie, Barbara, Ankie, Caroline, Conny

Kinderfeestjes

In 2025 hebben we 8 kinderfeestjes 'gedraaid' door Lucy Géhéniau en Etje Hendriks. In totaal bereikten we zo 65 kinderen en 16 volwassenen. De leeftijd van de kinderen varieerde van 5 tot 10 jaar. Gemiddeld komen er tussen de 7 en 8 kinderen per feestje. Kosten zijn 40,00 per feestje.

De jarige krijgt een IVN-cadeautje in de vorm van een loeppotje of een zoekkaart en foldertjes van het Jeugd IVN. Soms zien we kinderen terug bij het Jeugd IVN. De kinderen en ouders zijn na afloop altijd erg enthousiast. Vaak horen we terug dat ook de ouders nieuwe weetjes hebben gehoord.

De aanmeldingen komen binnen via ons secretariaat of via Gasterij 't Dorpsgenot in Zandoerle. Met hen hebben we afspraken gemaakt over de taakverdeling: zij verzorgen de catering in overleg met de ouders en wij bieden een educatief programma in de natuur rondom de gasterij van 2 uur. Bij slecht weer kunnen we uitwijken naar de gasterij en hebben we een binnenprogramma (uilenballen pluizen, een speurtocht binnen, een spel).

De feestjes zijn niet in het weekend: favoriete dagen zijn woensdagmiddag en vrijdagmiddag.

Etje Hendriks en Lucy Géhéniau

Wandel- en fietsroutes

De werkgroep Wandel- en Fietsroutes voert 3 activiteiten uit:

1. Onderhoud van het wandelknooppuntnetwerk in de gemeente Eindhoven
2. Onderhoud van een aantal wandel en fietsroutes die door IVN-VEV zijn gemaakt in het werkgebied
3. Aanmaak en bijhouden van wandel en fietsroutes in de IVN-route app

Werk aan het netwerk

Gedurende het jaar zijn er weer twee algemene controlerondes uitgevoerd door de in totaal 10 controleurs. Tijdens de controle worden kleine werkzaamheden, zoals het vervangen van verbleekte stickers uitgevoerd. Er heeft weer wisseling van de wacht plaatsgevonden: Jan Koning heeft aangegeven dat hij niet meer kan controleren en hetzelfde geldt voor Jacqueline van Heek. Beiden hebben vele jaren, vanaf het begin, de controle uitgevoerd. Ad Broeken was al ingeleerd op het rayon van Jan en Wendy Verhouden neemt het rayon Eindhoven zuidoost over.

Na vele jaren wachten heeft de gemeente Eindhoven eindelijk zijn fiat gegeven aan het verleggen van de routes bij park Meerland. Het park is nu op passende wijze opgenomen in het netwerk.

Route app en nieuwe routes

In de loop van het jaar zijn er weer wat routes bijgekomen. Twee routes doen de Wielewaal aan. De langste is een combinatie: Fruittuin, Grote Beek, Philips de Jonghpark en Wielewaal. Rond Zandoerle is een wandelroute die uitgebreid aandacht geeft aan de wadi's die daar de laatste jaren zijn aangelegd.

Speciale vermelding voor drie wandelroutes vanuit het Catharinaziekenhuis. Op verzoek gemaakt voor bezoek en medewerkers van het ziekenhuis.

Hier het overzicht van de routes per eind 2025, met * zijn nieuw.

[Wandelroutes \[20\]](#)

[Aanscotse Beemden](#)
[Een flinke wandeling vanuit Cathrien*](#)
[Eindhoven Lichtstad](#)
[Groen Eindhoven](#)
[Grote Beek De Tuin](#)
[Grote Beek de Weide](#)

[Lichtbos Vibes*](#)
[Klotputten](#)
[Molenvelden](#)
[Natuurwandelpad Grootmeer](#)
[Natuurwandelpad Knegsel](#)
[Oerlesche Bossen](#)
[Ommetje Molenvelden](#)
[Park Meerland](#)
[Sprankelsche Bossen](#)
[Toterfout Halfmijl](#)
[TUE Natuurwandeling](#)
[Vlasroot en Dommel 3 of 6 km](#)
[Wandelen in de Philipsparken *](#)

[Fietsroutes \[9\]](#)

[Biodiversiteit](#)
[Fietsroute](#)
[Eindhoven Noord](#)
[Noord](#)
[Eindhoven Oost Oost](#)
[Eindhoven Zuid Zuid](#)
[Eindhoven West West](#)
[Groen Eindhoven](#)
[Monumenten in 't groen](#)
[Rondom VEV](#)
[Zalig Fietsen](#)

[Wandeltips van Heine \[14\]](#)

[Achtereinds laag en Grootte Heide](#)

[Cranendonck en Buulderbroek](#)
[Collse Zeggen](#)
[Dommel en Klotputten](#)
[Dommel en Park](#)
[Dommel Soeterbeek](#)

[Eckartse Bos](#)
[Geelders](#)
[Gijzenrooi](#)
[Herbertusbossen](#)
[Mortelen en de boomkikker](#)
[Plateaux](#)
[Scheeken Driestein](#)
[Scheeken Edelherten](#)

De IVN Natuurapp is in de loop van dit jaar vernieuwd en verbeterd. Werkt nu naar behoren. We kunnen iedereen die wandelt of fietst de app aanbevelen. Alle genoemde routes zijn te wandelen vanuit de app.

Rien de Schipper (coordinator), Bob Groeneveld, Martien van de Ven, Ad Broeken, Maurice Jansen, Els van der Voort, Eugenie Verstegen, Wendy Verhouden, Maria van Rooijen, Ad van Dorst, Erik Jan Lous.

Cursussen en Lezingen

Cursus Natuur in de Kempen

Deze regionale cursus is voorbereid in 2025 zodat die weer aangeboden wordt door de 4 samenwerkende afdelingen Kempenland, Valkenswaard/Waalre, Veldhoven Eindhoven Vessem en Cranendonck. Bij voldoende belangstelling start deze cursus in april.

Cursus Natuurouder

Een cursus bedoeld voor ouders, grootouders en andere ouderen die met kinderen de natuur in willen is voorbereid in 2025 en wordt uitgevoerd vanaf maart 2026.

Korte cursus oriëntatie op natuur

In het vroege voorjaar is deze cursus uitgevoerd in de volksuniversiteit. Hij bestond uit 2 themabijeenkomsten en twee excursies. De onderwerpen waren: biodiversiteit, diervriendelijke tuin, insecten, kennismaking met natuurorganisaties en excursies in de Genneper Parken en langs een deel van De Dommel.

Lezingen Groen Café

Het IVN organiseerde in Trefpunt Groen Eindhoven, de Openbare Bibliotheek Eindhoven, Wasven, KNNV en IVN Waalre regelmatig bijeenkomsten voor publiek in de regio. De onderwerpen waren natuurgerelateerd. Aanleiding was een boek of een film, of een actuele ontwikkeling of bekende gastspreker. Na afloop was er discussie over het onderwerp. De 9 lezingen werden zeer goed bezocht. De onderwerpen in 2025 waren: De relatie tussen microben en gezondheid door Marco van Es, Het leven van bevers door Willy de Koning, Natuuramnesie door Marc Argeloo, Agroforestry door Marco Bijl, Water in balans door Sjef Ernes, Internet of Nature door Nadina Galle, Land in zicht door Hanneke van Ormondt van Urgenda in samenwerking met de stichting Veld werd de film Six inches of soil vertoond.

De bijeenkomsten van het groencafé vinden op verschillende locaties plaats, maar veelal in de openbare bibliotheek Eindhoven. Groencafé Waalre organiseerde een lezing van Marie de Bijl over zijn ervaringen met natuuronderhoud in de afgelopen 40 jaar. Ook dit was een goed bezochte avond.

Film De kleine Dommel

In D'n Aard werd de film De kleine Dommel vertoond. Ondanks dat deze film al vaak vertoond was in de bioscopen en andere gelegenheden kwam hier veel Veldhovens publiek op af. Leren verloopt uiteraard niet alleen via lezingen of cursussen, maar ook via andere media.

Lezingen van KNNV Eindhoven

Het aanbod van lezingen van KNNV Eindhoven is divers en interessant ook voor IVN leden

Overig

Twee IVN-lezingen gingen helaas niet door ivm onvoldoende belangstelling. Het waren de onderwerpen: Wat leeft er op en om een berk? en Hoe komt de natuur de winter door?

Jannie Landa (coördinator), Heine van Maar, Gerard Lijten, Claudia Stoldt

Vlindertuin

Het nieuwe jaar begon met een glimlach. De vaste medewerkers van de Vlinder- en Insectentuin van Jo van Dun kwamen samen voor een gezellige lunch - een mooi moment om elkaar weer te zien, plannen te maken en vol frisse energie aan het nieuwe tuinseizoen te beginnen.

De eerste werkzaamheden lieten niet lang op zich wachten. De kweeper en de twee appelbomen kregen een grondige snoeibeurt, waardoor ze weer lucht en ruimte kregen om te groeien. De kweeperen waren dit jaar opvallend vroegrijp, en van de appels werd, zoals ieder jaar, een heerlijke appeltaart gebakken - een traditie die niemand graag overslaat.

Ook de insectentoren kreeg aandacht: het oude hout werd vervangen en er werden nieuwe gaten geboord om de solitaire bijen een fijne nestplek te geven. De randafzetting van de tuin was aan vervanging toe; een begin werd al gemaakt om deze te vernieuwen.

Het voorjaar verliep koud en traag, waardoor de natuur wat later op gang kwam. Toch waren er ook lichtpuntjes: er kwam opnieuw een bijenvolk in de tuin, ditmaal van een buurtgenote Wendy Sentjens. De plek bleek zo gunstig dat al snel het plan ontstond om volgend jaar een tweede volk te plaatsen. Minder prettig was de overlast van de Aziatische hoornaar, waarvan er verschillende gevangen werden.

In juni trokken de tuin vrijwilligers er samen op uit voor een inspirerend bezoek aan het Voedselbos in Vessem. Daar leerden ze over duurzame teelt en biodiversiteit - ideeën die ze maar al te graag mee terugnamen naar hun eigen tuin. Ook werd er een nieuw gezicht verwelkomd: Lea Seuntjens sloot zich aan als nieuwe medewerker, en ze voelde zich al snel thuis in het team.

De open dag van 6 juli liep anders dan gehoopt. Het regende de hele dag, waardoor de buitenactiviteiten moesten worden afgelast. Toch bleek het geen verloren dag: binnen zorgden de verschillende werkgroepen voor een levendige sfeer. Bezoekers konden van alles leren over de werkzaamheden en de natuur in de tuin. Ondanks de regen was het een geslaagde dag vol ontmoetingen en enthousiasme.

Augustus bracht opnieuw droogte. De natuur bleef onvoorspelbaar - het ene moment verzopen, het andere moment dorstig. Maar met zorg en toewijding hield het team de tuin in leven en vol kleur.

In november kwam het moment om de taken opnieuw te verdelen. José van Lieshout besloot haar rol als coördinator neer te leggen, na jarenlange inzet en betrokkenheid. De Vlindertuin-vrijwilligers hebben haar taken verdeeld en blijven samen de vlindertuin onderhouden. Lea Seuntjens is vanaf 1 december 2025 contactpersoon.

José van Lieshout (coördinator), Joke Verhallen, Lucy Geheniau, Lia Verhagen, Harrie Kessler, Paul Olijslagers, Thea den Otter, Ria Piek, Francien Somers, Sonja Schmidt, Cees van der Leeuw, Leny Westeijn, Raymond Ritzen, Tine Langerak, Jan van Schaijk en Lea Seuntjens .

Kleine Landschapselementen

In de eerste week van januari 2025 zijn we verdergegaan waar we in de laatste week van december 2024 zijn gestopt in het archeologisch gebied aan de Turfweg in Veldhoven. Daar zijn onze werkzaamheden weer het verwijderen van Amerikaanse eikenopslag geweest. Een mooi moment was het, dat we op de laatste werkdag van het seizoen alle Amerikaanse eikenopslag in een strook van 10 meter breed langs de 'ezelweide' vanaf het fietspad richting Steensel tot aan de Turfweg hebben verwijderd. Wij hebben hier elke week, tot half maart, 2 dagdelen gewerkt, als de weersomstandigheden dat toelieten.

In het zomerseizoen hebben we vanaf eind mei tot en met eind juli de 31 grafheuvels rond Veldhoven gemaaid. Dit jaar hadden we gelukkig niet te kampen met overvloedige grasgroei zoals in het vorig jaar. De gemeente Veldhoven reageerde dat 'ze er weer gestroomlijnd uit zien'. Fijn om te horen.

Vanaf begin oktober zijn we aan het werk gegaan in De Dommelbeemden, op het terrein van Natuur Monumenten. Allereerst hebben we de knotwilgen ‘langs de sloot en onder de hoogspanningskabels’ geknot. Daarna de knotwilgen in de twee ‘zuidelijke’ houtsingels en langs De Dommel. In totaal ca. 45 knotwilgen. Bij het knotten hebben we o.a. gebruik gemaakt van ‘in de natuur beschikbare hulpmiddelen’ om te voorkomen dat de zaag gaat klemmen, zoals te zien is op de foto hiernaast.

Tijdens het knotten hebben we ook meegedaan met de landelijke Natuurwerkdag, waarbij er verdeeld over drie werkdagen 8 mensen ‘die een keer mee wilden werken’ hebben meegewerkt. Na het knotten ziet het landschap er weer erg mooi uit. NB. Mede dankzij de winter zonsopgang.

Vanaf half november zijn we in hetzelfde gebied aan het werk gegaan in de 'noordoostelijke' houtsingel die grenst aan de Nagelmekerseweg. Deze houtsingel is ca. 110 x 60 meter groot. En staat vol met geplande en ongeplande bomen en struiken die inmiddels 'te dicht bij elkaar staan' en waarbij er meerdere bomen geheel of gedeeltelijk zijn omgewaaid. Van Natuur Monumenten hebben we de opdracht - en vrijheid gekregen om deze houtsingel uit te dunnen. Een aantal bomen die al jaren geleden aangemerkt zijn om omgezaagd te worden zijn echter, doordat er meerdere jaren niet gewerkt is, te dik geworden om nog met onze beugelzagen geveld te worden. In overleg met Natuur Monumenten hebben we deze bomen 'geringd'.

Binnen een aantal jaren zullen deze bomen nu doodgaan waardoor er 'dood staand hout' in de houtsingel ontstaat. Dit is waardevol omdat dood hout een schuilplaats en voedselbron is voor veel dieren. Insecten zoals kevers, maar ook vogels, paddenstoelen en kleine zoogdieren. Deze dieren zijn belangrijk voor een gezond ecosysteem. Zo zorgen insecten ervoor dat dood hout en bladeren

worden afgebroken en vogels en kleine dieren helpen bij de verspreiding van zaden en planten. Zonder dood hout zouden veel dieren en planten het moeilijk hebben. En dat zou slecht zijn voor de biodiversiteit, oftewel de variantie in de natuur. Mooi dat we als werkgroep daar een bijdrage aan kunnen leveren. Wij hebben hier elke week, tot en met 30 december, 2 dagdelen gewerkt, als de weersomstandigheden dat toelieten.

In het afgelopen jaar hebben de twee leden van de KLE-groep de herhalingscursus voor hun certificaat Veilig werken met de bosmaaier opnieuw gevolgd. Een één lid van de KLE-groep heeft de cursus Veldhulpverlening gevolgd. Nu hebben we binnen de groep vijf KLE-leden met het certificaat Veldhulpverlening.

Cor van Leeuwen (coördinator), Suzan de Boer, Frans Boks, Johan Couwenberg, Sjaak Dekker, Mathijs van Dooren, Martijn Flikweert, Birgit van Hal, Gerard Hofmans, Ad van den Heuvel, Yvonne Kramer, Annelies Minten, Steven Luitjens, Math Mourmans, Frans van de Pol, Corry Rave, Sonja Schmidt-Kramer, Frans Slegers, Jacques Smulders, Ab Stevens, Andre van de Velde, Wim Verrijp, Hans Vissers en Ellen Weinen.

Vogels

In 2025 is opnieuw een uitgebreid programma uitgevoerd. Het programma bestaat uit 3 onderdelen: excursies in Brabant of verder weg, het uitvoeren van een broedvogelinventarisatie en als derde de vogelwandelingen. Het mailbestand van de vogelwerkgroep bestaat uit zo'n 60 namen. Daarvan nemen naar schatting zo'n 35 tot 40 personen regelmatig deel aan activiteiten.

We hebben gekozen voor vogelwandelingen, die we eens per 2 weken houden in de regio. Ze zijn meest door de week op verschillende dagen en beslaan maar 3 uur in tijd. Ze voldoen in een behoefte. We zien veel nieuwkomers met nog weinig kennis, ze nemen deel en blijven soms terugkomen. Al lerend vergroot zo hun enthousiasme. Er komen ook enkele 'jongere' deelnemers op af, vanaf de leeftijd van 40 jaar. Leuk voor de groepsdynamiek. Het aantal deelnemers bij een vogelwandeling loopt uiteen tussen 2 en 12, gemiddeld lopen we met 7 deelnemers. Factoren voor het succes van de vogelwandelingen zijn de laagdrempeligheid: vogelkennis is niet vereist, je mag dit gaan ontwikkelen en als je dat niet wilt is dat ook prima. Het lidmaatschap van het IVN komt pas aan bod na enkele keren deelname. En we horen terug dat de ontspannen sfeer zonder verdere vogelverwachtingen een aantrekkelijk punt is. Sinds de 4 jaar dat we de wandelingen organiseren heeft dit de groep al een aantal actieve nieuwe vogelaars en leden van het IVN opgeleverd. 3 leden hebben dermate hoge interesse dat ze een deeltijdopleiding bos/natuurbeheer en de deeltijdopleiding watermanagement zijn gestart om een carrière switch voor elkaar te krijgen. Bij de vogelwandelingen gaan we bijvoorbeeld naar de Wielewaal, Eckart, de Maaïj, de Valkenswaardse Visvijvers of de Landschotse hei. Als een deelnemer enkele jaren niet heeft deelgenomen wordt de vraag gesteld of deze deelnemer in het bestand wil blijven. 3 vogelaars organiseren per toerbeurt de wandelingen.

De excursies kun je verdelen in dagexcursies die verder weg zijn of halve dag excursies, waarbij we rond 14.00 uur stoppen. We merken dat in een periode met veel vogelactiviteiten de excursies minder deelnemers trekken. Er is dan te veel aanbod, maar dat is juist in de mooiste periode (april/mei). Ook door mist en grote droogte in Zeeland zijn excursies vervallen. De topper dit voorjaar was een vogelweek in noord Drenthe.

Met 13 deelnemers bleek dit een succes. De helft van de deelnemers bleef de hele week en de anderen kwamen enkele dagen, wat de deelname makkelijker maakt. We hebben de 3 noordelijke provincies afgestruind op mooie en bijzondere vogels. Dit gaan we nog eens vaker doen. De langer durende excursies hebben aantrekkingskracht op de vogelaars die specifieke soorten of gebieden willen bezoeken. Prima.

Verder bezochten we met 3 deelnemers Texel in het voorjaar voor een zeldzame eend en beleefden we ook op Texel een betaalde excursie met een bekende vogelaar, wat zorgde voor zeldzame soorten en een leuke dag. Verder noem ik de 100 soortendag die we eind april hielden. Een wijziging voor het nieuwe jaar zal zijn dat we de dagen voor een excursie reserveren, maar dat het doel pas kort vooraf bepaald wordt, zodat we kunnen inspelen op zeldzamere soorten en de weersomstandigheden.

Voor de jaarlijkse broedvogelinventarisatie was er contact met de gemeenten Eindhoven. We inventariseerden het Eckartsebos. Er is weer een mooi rapport gemaakt dat aan de gemeente wordt aangeboden. Eckart komt opnieuw naar voren als een rijk gebied voor vogels, zowel het bos als de weilanden en akkers in het beekdal van de Kleine Dommel. We hebben er met ongeveer 20 leden van onze werkgroep veel telplezier aan beleefd en we leveren een waardevolle telling volgens de landelijke telnormen.

Verder namen leden van de vogelgroep deel aan de wespdiëtfelling Leenderbos. De coördinator van de werkgroep onderhoudt contacten met Natuurmonumenten, de gemeenten Eindhoven en Veldhoven, Brabants Landschap, Staatsbosbeheer, Brabant Water, andere IVN vogelwerkgroepen en VWG de Kempen.

Eens per jaar houden we in november een gemeenschappelijke avond waar we de resultaten met elkaar delen en het programma voor het volgende jaar bespreken.

We functioneren in Veldhoven als een laagdrempelige vogelgroep, waar iedereen, met en zonder kennis bij kan aansluiten.

Er zijn per jaar ongeveer 25 vogelwandelingen, ongeveer 10 excursies, een vogelweek en bij het inventariseren hebben we 3 groepen die 8 of 9 keer vroeg het veld ingaan. Bij elkaar ongeveer 60 activiteiten in een jaar.

Heine van Maar (coördinator), Jos de Bruijn, Mado Dalsem, Martin van Dam, Wil Dijkhuizen, Elly Fuchs, Jacqueline van Heek, Corien van den Heuvel, Peter Janssen, Veronique van Kan, Theo Kampshof, Leni Knabben, Jan Koopsen, Tine Langerak, Gerard Lijten, Richt Nicolai, Laura Noordam, Jan-Karel Op de Coul, Ria Piek, Hans Reitsma, Erwin Rikkers, Martijn Rijkers, Leonhard Schrofer, Marjo Sliepenbeek, Anne-Marie Stoop, Irene Tel, Saskia Verberne, Ben Vermeulen, Els van der Voort, Joost Vullings, Ans de Zeeuw, Peter Zomer

Planten

In het jaar 2025 zijn er 17 activiteiten/wandelingen uitgevoerd.

Er is een nieuw lid bijgekomen en de plantenwerkgroep bestaat nu uit 17 personen. De activiteiten van de plantenwerkgroep worden aangekondigd in de maandelijkse nieuwsbrief, zodat ook andere IVN-leden kunnen kennismaken en aansluiten. Dit wordt ook regelmatig gedaan.

De volgende gebieden zijn bezocht en onderzocht: Oerle, Ooijpolder (daguitstap), Tongelreepdal, Klotputten, Eckartdal, De Malpie, Dorp aan de Beek, Genneperparken, Ziggepark. De gebieden zijn om de beurt voorbereid en begeleid door één van de werkgroepleden. Zoals elk jaar is de publiekswandeling paddenstoelen (Knegsel) mee voorbereid.

Overige activiteiten:

- **Cursus over de gevonden planten van 2024**

In de winter zijn er twee middagen besteed aan verdieping over de gevonden planten van 2024. De werkgroepleden hebben aan elkaar lesgegeven over uiteenlopende onderwerpen zoals de composietenfamilie, planten met diernamen, eetbare planten en waardplanten.

- **Open dag Vlindertuin**

Bij de jaarlijkse open dag van de vlindertuin (juli) hebben meerdere werkgroepen dit jaar meegeholpen en hun werkgroep gepromoot. Door hevige regen zijn we niet de vlindertuin in kunnen gaan om met geïnteresseerden planten te determineren. Volgend jaar doet de werkgroep weer mee.

- **Inventarisaties op verzoek**

- Dorp aan de Beek, Vessem
Op verzoek van Gerry Dorrestein inventariseren we elke zomer dit gebied.
- De Hurken, Waalre
De werkgroep is afgelopen jaren een aantal keer bij Walter van de Pas op bezoek geweest op zijn terrein De Hurken 5 in Waalre (Stichting Warmbeek). De stichting heeft als doel het bevorderen van natuur, natuurbeheer, natuur ontwikkelen, natuureducatie en natuurbeleving. In de omgeving is de wandeling 'Beleef het Tongelreepdal' (IVN Waalre) en wij hebben voor deze route met Walter een planteninventarisatie uitgevoerd.

- **Herfstwandeling met gids**

IVN-gids en paddenstoelenexpert José Langens heeft de groep door de bossen van Landgoed De Utrecht, Esbeek meegenomen op zoek naar de vele paddenstoelen.

- **Bezoek aan zaadhandel Neutkens in Vessem**

In juli hebben we na een paar jaar uitstel door te natte voorjaren een bezoek gebracht aan zaadhandel Neutkens. Allereerst kregen we door directeur Sjaak Blok uitleg over de geschiedenis en werkwijze van het bedrijf. Zaadhandel Neutkens is een specialist in biologische zaden en natuurmengsels met een uitgebreid assortiment. Dit wordt o.a. gebruikt om bermen van boeren en gemeenten in te zaaien. De voorraad, honderden bakken met zaad en de verwerking in zakken hebben we kunnen zien. Daarna zijn we de grote proeftuin met de prachtige bloeiende bloemvelden in gegaan.

Van sommige wandelingen is een verslag gemaakt dat in het Praatkruid terug te vinden is. Tijdens de wandelingen worden alle planten die we tegenkomen gedetermineerd en genoteerd in de VERA app. Thuis worden de inventarisatielijsten (Nederlandse en wetenschappelijke naam) gecontroleerd (m.b.v. Heukels' Flora van Nederland) en uitgewerkt. De waarnemingen worden doorgegeven aan FLORON en de NDFF Verspreidingsatlas.

Er zijn in 2025 ruim 380 verschillende soorten planten gevonden door de werkgroep. Bijzondere planten waren o.a. Dauwnetel, Duinvogelmuur, Gevlekte rupsklaver, Gingellikruid, Hongaarse raket, Lange ereprijs, Moerashertshooi, Peperkers, Schermolijfwilg, Watertorkruid en Zwaluwtong

Eugenie Verstegen (coördinator), Ellen van Beek, Frans van den Berg, Esther de Boef (nieuw lid), Will Colsters, Ad van Dorst, Etje Hendriks, Mieke van den Hurk, Harrie Kessler, Marian Kessler, Agnes Kok, Veronique Mogendorff, Lea Seuntjens, Frans Slegers, Wim van der Ven, Lia Verhagen, Joke Verhallen,

Water

Inventarisatie Salamanders 2025

Dit jaar waren de te inventariseren poelen op salamanders wat dichterbij de Belgische grens en zijn er dus aardig wat kilometers gereden. Na het poelenrondje ter oriëntering zijn we 11 april met het inventariseren begonnen.

In de periode van 11 april tot en met eind mei zijn we bijna wekelijks op pad geweest. Voor Natuurmonumenten zijn 13 poelen geïnventariseerd; op salamanders en ander waterleven, oeverplanten en insecten. Dit gebeurde bij Borkel, aan beide kanten van de Dommel en bij de Keersop in het Dommeldal bij Dommelen. De Kam-, Alpenwater-, en Kleine watersalamander zijn alle drie waargenomen. Alle vangsten zijn op waarneming.nl ingevoerd.

Daarnaast hebben we voor het RAVON weer een drietal poelen, met fuikjes, bij de Achterste Brug gemonitord. Dit is onderdeel van meerjarig, landelijk onderzoek naar het voorkomen van de Kamsalamander in Nederland, wat in 2023 gestart is. Hierbij worden de gegevens apart ingevoerd bij het landelijke project. Over dit project is in 'Schubben en Slijm' van het RAVON een artikel verschenen. Ook over het DNA-onderzoek van de groene kikker verscheen een artikel in 'Schubben en Slijm', waar we twee jaar aan meegewerkt hebben.

Monitoring Beekprikken 2025

Vanaf half juli tot half oktober hebben we de monitoring van de beekprik op 5 vaste en twee nieuwe punten voor het RAVON gedaan. Naast beekprikken en vissen werden ook hier planten en insecten geïnventariseerd. Deze laatste twee zijn direct op waarneming.nl ingevoerd. Beekprikken en vissen werden ingevoerd via de website van het RAVON. Wat ons opviel was dat we dit jaar veel meer beekprikken vingen dan vorig jaar, ondanks de lage waterstand. Van het waterschap de Dommel hoorden we dat onze aanpak van de prikkenmonitoring, ontwikkeld met het RAVON, door hen is overgenomen, met duidelijke resultaten.

Naast het doorgeven aan waarneming.nl werd er ook verslag gedaan en teruggekoppeld naar Natuurmonumenten, het RAVON en Waterschap de Dommel. Enkele leden bezochten de RAVONdag, het vrijwilligers- bedankmoment van Natuurmonumenten en het Biodiversiteitssymposium van de provincie Noord-Brabant.

We hebben er één nieuw lid bij gekregen en twee aanmeldingen, via RAVON om vanaf 2026 mee te gaan doen. Zodoende hopen we in 2026 met 14 leden te gaan werken, en verjongt de waterwerkgroep.

Plannen voor 2026:

- Poelen inventariseren op salamanders voor Natuurmonumenten
- Poelen voor Landelijk Kamsalamander RAVON project
- Beekprikmonitoring voor het RAVON, ook op nieuwe punten
- Voedselbos in Vessem inventariseren
- Bezoek RAVONdag

Tineke Lous (coördinator), John Bons, Gerry Dorrestein, Lucy Géhéniau, Etje Hendriks, Harrie Kessler, Agnes Kok, Victor Merison, Sonja Schmidt, Rutger van Veen, Roelant van der Weijden, Mieke van Zon

Vleermuizen

De werkgroep leidt een wat sluimerend bestaan met slechts 2 vaste leden. In 2025 zijn de activiteiten daarom beperkt gebleven tot een 4-tal excursies. In juni een excursie voor publiek over de Oirschotse heide (nachtswaluwen en vleermuizen), in augustus en september in de Genneper parken voor publiek en voor het jeugd-IVN, en in oktober ook voor publiek in park Meerland.

dwergvleermuis

Voor 2026 zijn er contacten met de gemeente Veldhoven en met Orbis over een mogelijke betrokkenheid bij het monitoren van vleermuisverblijven in het kader van het Soorten Management Plan in Veldhoven.

Vaste werkgroepleden Gerard Lijten (coördinator) en Martien van de Ven, eenmalige deelnemers Ella Haven en Anita Liebregts

Insecten

Het jaar 2025 was een minder actief jaar voor de insecten-werkgroep.

In de periode van maart t/m oktober zijn we 5 keer de natuur in geweest om te zoeken naar insecten.

Een mooie dag waarop we terugkijken was zaterdag 18 april, waarop we als werkgroep ondersteuning hebben gegeven aan de nationale bijentelling met de IVN-jeugd in de IVN-tuin. Er waren 9 kinderen die 42 insecten hebben gevangen en 10 soorten op naam hebben gebracht. Het enthousiasme van de Jeugd IVN-ers was hartverwarmend op deze stralende dag.

Honingbij – Apis mellifera

Twee leden hebben zich in oktober bij de insectengroep afgemeld. Bij deze nog bedankt voor jullie bijdrage en inzet.

Vooruitblik naar 2026:

In oktober 2025 hebben we met de werkgroep een plan gemaakt voor 2026 wat door Etje is beschreven in het artikel “Op zoek naar insecten...” in Praatkruid (Winter 2025-2026.) op onze IVN-VEV site.

<https://www.ivn.nl/app/uploads/sites/87/2025/11/Praatkruid-Winter-2025.pdf>

Als je interesse hebt, laat het dan even weten. We hebben een whatsappgroepje waar we iedereen gemakkelijk op de hoogte kunnen houden. Mensen die met ons willen meedoen kunnen zich aanmelden via mail bij wil@wjmjanssen.nl

Wil Janssen (coördinator) Lucy Géhéniau, Etje Hendriks, Riekje van de Ven, Jan van Schaijk en Harrie Kessler.

Documentatiecentrum

Evenals de voorgaande jaren heeft de werkgroep de bibliotheek gecontroleerd op de aanwezigheid van de in ons bestand opgenomen boeken. Helaas zijn ook dit jaar weer 4 uitgeleende boeken niet teruggebracht en ze zijn ook niet op de uitleenlijst geschreven. Boeken mogen in principe niet langer dan drie maanden geleend worden. Verder hebben we een aantal nieuwe boeken, werkstukken en andere documenten in de bibliotheek opgenomen.

Boeken met een groene punt op de rug mogen niet meegenomen worden. Wil je een boek lenen, vul dan de uitleenlijst in, die aan het boekenrek hangt.

Met ingang van 2026 zal Cees van der Leeuw het coördinatorschap overnemen.

Harrie Kessler (coördinator) en Cees van der Leeuw

Beheer D'n Aard

In de jaarvergadering van 2024 heeft één van onze leden het idee gelanceerd om het gebouw eens onder handen te nemen, met name omdat de uitstraling nogal gedateerd was. Dit was de aanleiding voor het bestuur om een wat breder plan te ontwikkelen, waarbij niet alleen verfraaiing, maar ook bouwkundig onderhoud betrokken zou worden. De basis daarvoor werd een MeerJarenOnderhoudsBegroting, die opgesteld werd door een professioneel bureau. Dit gaf ons enerzijds een beeld van de staat van onderhoud van het gebouw en anderzijds maakte het inzichtelijk wanneer we daarvoor kosten zouden moeten maken en hoeveel dat bij benadering zou kunnen zijn. Daarmee werd ook duidelijk hoeveel ruimte er beschikbaar kon komen voor het opknappen.

De volgende fase was het samenstellen van een tijdelijke werkgroep om noodzakelijke en gewenste aanpassingen te inventariseren, prioriteiten aan te geven t.a.v. budget en tijdsplanning en de activiteiten te organiseren. Om kosten te besparen werden de meeste zaken uitgevoerd door de werkgroep zelf, voor zover kennis, ervaring en gereedschappen dat toelieten. Hieronder een opsomming van de werkzaamheden:

- Vervanging van de oude vloerbedekking (marmoleum) in 3 vergaderruimtes en keukentje door PVC-stroken (stoffeerder).
- Vervanging van volledig versleten gordijnen in de Jan van de Werfzaal (stoffeerder).
- Muren van alle ruimtes (excl. berghok) voorzien van frisse kleur muurverf.
- Radiatoren en pilaren in alle ruimtes in lichte kleur geveerd.
- Droogloopmat in halletje vernieuwd.

- Schuifdeuren achterin Jan van de Werfzaal opnieuw bekleed met bijpassende kleur stof.
- Aluminium kozijnen en deuren aan buitenzijde in de was gezet.
- Trappen/opstap bij buitendeur volledig opnieuw gevoegd en enkele voegen in buitengevel gerepareerd.
- Nieuwe buitenverlichting en brievenbus aangebracht.
- Reparatie van gescheurde ruiten (glaszetter)
- Alle binnendeuren en -kozijnen opnieuw geverfd.

- Inspectie, reparatie en schilderen van betonconstructie aan terras achterzijde (aannemer via gemeente Veldhoven).
- Noodverlichting aangebracht in Jan van de Werfzaal en hal. Ook nieuwe aanrechtverlichting in keukentje.
- Afspraken gemaakt met dakdekker voor jaarlijkse inspectie, onderhoud en (zo nodig) reparatie van plat dak.
- Reparatie van isolatie van airco-leidingen op plat dak in gang gezet (installateur).
- Nieuwe fotowand in hal aangebracht.
- Herinrichten en opruimen van alle ruimtes.

Vaste werkgroepleden: Gerard Lijten (coördinator) en Ad van Dorst

Tijdelijke werkgroepleden: Jos de Bruijn (coördinator), Lea Seuntjens, Claudia Stoldt, Jan Koopsen, Cor van Leeuwen, Etje Hendriks, Ans de Zeeuw, Lisette Broeken, Tineke Lous

Landschap en Milieu

Dit is geen formele werkgroep met een vaste vergaderstructuur. Leden worden op projectbasis ingezet in situaties die daarom vragen.

Vier keer per jaar wordt deelgenomen aan de Biodiversiteitstafel die door Trefpunt Groen Eindhoven (TGE) wordt georganiseerd. Hier worden de ontwikkelingen rond 'groen' in Eindhoven besproken met de achterban van TGE (naast IVN onder meer KNNV, Stichting Stadsnatuur, Het Wasven, Bijenhoudersvereniging, Fietzersbond, GGzE etc.) en wordt door deze achterban input geleverd voor advisering aan de Gemeente.

Ook bij de gemeente Veldhoven wordt vier keer per jaar deelgenomen aan een ambtelijk overleg. Daar worden allerlei natuurgerelateerde zaken besproken over o.a. bestemmingsplannen en de uitwerking daarvan, maar ook activiteiten waar het IVN een bijdrage aan kan leveren, zoals natuuronderhoud, monitoring, publiciteit en voorlichting, boomfeestdag, Tiny Forest en Operatie Steenbreek.

Daarnaast zijn verschillende specifieke bijeenkomsten bijgewoond, onder meer over de ontwikkelingen rond De Wielewaal, uitbreiding BIC Noord, uitbreidingsplan DAF trucks, Genneper Parken e.a..

Betrokken leden: Jos de Bruijn, Gerard Lijten, Claudia Stoldt, Heine van Maar, Jannie Landa,

Publiekswandelingen

Aangevraagde wandelingen

- 28, waarvan 3 niet doorgegaan
- Totaal aantal deelnemers 468
- Gemiddeld aantal deelnemers 20, waaronder een privé wandeling voor 2 en een met 45 deelnemers: Deelnemers NWO Physics congres, Koningshof.

Geplande wandelingen

- 23
- Totaal aantal deelnemers 583
- Gemiddeld 27 deelnemers, waarvan twee met bijzonder veel deelnemers, beiden De Grote Beek: 79 deelnemers waarvan 26 kinderen en 60 deelnemers.

Totaal: 48 wandelingen met 1051 deelnemers

De beste bezochte publiekswandelingen waren (25 of meer deelnemers):

- Park Meerland
- de Grote Beek
- Aanshotse Beemden
- Koningshof
- Bomen wandeling Dommel 1
- Klotputten
- Ecopark Acht
- Genneperparken
- Knegsel paddenstoelen

Daarnaast was er de open dag van de Vlindertuin en een wandeling voor de IVN gidsen door het Eckartdal.

Er zijn 5 wandelingen niet doorgegaan: 2 zijn afgezegd door de opdrachtgever i.v.m. of te weinig deelnemers of te druk programma. Drie aangevraagde wandelingen zijn niet doorgegaan omdat er geen gids voor gevonden is:

- parents@ASML,
- buurtvereniging Huysackers
- stadsboswachters Eindhoven (paddenstoelen)

De combinatie Engels en kinderen is mogelijk een beletsel voor veel gidsen.

Wandelingen van 1 uur op aanvraag:

- Koningshof
- Stichting Zelfhulpnetwerk (Eckartdal)

Veronique Mogendorff (coördinator)

Publiciteit

Website

Sinds december 2024 heeft Jan Koopsen het beheer van de website van Gerard Lijten overgenomen. Vanaf dat moment zijn er 35 activiteiten op de website geplaatst waaronder wandelingen, lezingen, kabouteren in het heempark en een filmavond. Er werden ook twee cursussen op de website gepubliceerd die zich op voldoende belangstelling verheugen. In de nieuwsrubriek komen nieuwsitems aan bod die het waard zijn vermeld te worden zoals de opening van het Ziggepark, het lichtbos op landgoed de Wielewaal, een nieuw praatkruid, etc. Ook lezingen die wij zelf niet organiseren, zoals die van het KNNV, verschijnen hier. Nieuw is de vermelding van onze veiligheidsrichtlijnen bij de wandelingen die wij organiseren. Hierin vermelden wij wat de deelnemers kunnen verwachten en wat ze kunnen doen om bepaalde risico's tijdens wandelingen te beperken.

Jan Koopsen

Nieuwsbrief

De nieuwsbrief verschijnt 12x per jaar, iedere 1^e dag van de maand en wordt per e-mail verspreid. Het is een A4'tje met de activiteiten voor de komende maand, waarin de meest interessante activiteiten van IVN-VEV en KNNV Eindhoven worden aangekondigd, aangevuld met een aantal mededelingen

Tineke Lous

Praatkruid

Het Praatkruid wordt in het programma Editoo gemaakt. Ook dit jaar zijn er weer vier edities verschenen. De meeste artikelen worden geschreven door onze leden. Soms gaat het om verslagen van activiteiten die geweest zijn, andere keren gaat het om oproepen voor lezingen, cursussen of andere activiteiten. Het wandelprogramma voor publiek ontbreekt ook nooit.

Verslagen van werkgroepen, opgeleukt met mooie foto's, ontbreken ook nooit.

Omdat ieder lid het Praatkruid ontvangt, wordt het clubblad ook gebruikt voor belangrijke uitnodigingen en verslagen bijvoorbeeld de uitnodiging voor de Nieuwjaarsontmoeting, de uitnodiging voor de jaarlijkse ALV en het verslag van de ALV vergadering. Op deze manier is iedereen tegelijk op de hoogte.

Sinds we hebben gekozen voor een "full-color" uitgave is het aantrekkelijk geworden om foto's aan te leveren; die komen nu veel beter tot hun recht. Leden doen dus ook veel moeite om geschikte foto's te maken.

Etje Hendriks (coördinator), Marian Kessler, Gerard Lijten

Natuurrubriek

Er zijn in het Veldhovens Weekblad 16 stukjes verschenen. Alle stukjes zijn na te lezen op de website. Waar mogelijk wordt het onderwerp van een stukje in verband gebracht met een wandeling of een IVN-activiteit. Zo zijn de stukjes over Landgoed de Wielewaal en de boomkikker gelinkt aan wandelingen over het landgoed, respectievelijk in de Mortelen. Het stukje over overwinteren was geïnspireerd door de lezing met dat onderwerp.

De rubriek in Groot Eindhoven is helaas door de redactie gestopt.

Rien de Schipper

Natuuractie(f)

Aangevraagde teambuildingsactiviteiten met bedrijven

Ook in 2025 zijn we met 72 mensen gaan kappen in Veldhoven. In totaal waren er 5 groepen van ASML en één rotaryclub.

In februari hebben we gewerkt in de bossen van Toterfout. Rond de grafheuvels moesten alle Amerikaanse vogelkers en Amerikaanse eiken verwijderd worden.

Met de Rotaryclub hebben we op de oostoever van de Grote Vlasroot alle dennetjes en berkenopslag verwijderd. Een kleine klus voor een kleine groep: eerder hadden we aan de andere kant al alle opslag weggewerkt (herfst 2024)

In de herfst kregen we een nieuwe opdracht in de bossen van Sprankel aan de Turfweg in Veldhoven. Het werk was het kappen van de opslag van Amerikaanse eik en Amerikaanse vogelkers. Al het hout moest worden afgevoerd hetgeen op zich al een grote uitdaging was. Nu alle opslag weg is zijn de vier grafheuvels, die er verscholen lagen in het bos, duidelijk zichtbaar.

De begeleiders komen van KLE en een aantal andere leden die ervaring hebben met het boswerk met groepen. We kunnen gelukkig putten uit een lijst van 10 mensen, zodat we alle aanvragen ook kunnen honoreren. We werken met één begeleider op 5 deelnemers, met een minimum van 2.

Ook dit jaar was er weer veel aandacht voor de veiligheid in het veld. We maken daarbij gebruik van VRIES, die zijn opgesteld door o.a. Brabants Landschap.

De risicoanalyses, die van toepassing waren, zijn:

- VRIE 08: Hakhout afzetten
- VRIE 70: Werkzaamheden met onervaren deelnemers

De gemeente Veldhoven heeft altijd genoeg leuke locaties waar we aan de slag kunnen en begeleidt ons goed: samen voorlopen, bespreken van de mogelijkheden en onmogelijkheden, verstrekken van gereedschap en een EHBO doos. Tijdens elke activiteiten komt Toine van Kan (gemeente Veldhoven) even langs om te kijken hoe het gaat.

Etje Hendriks

Ledenactiviteiten

Fototentoonstelling

Het thema van 2025 was natuur.

Er hebben 10 fotografen aan deelgenomen.

Ook dit jaar hebben we tijdens de open dag van de vlindertuin het publiek laten kiezen welke foto ze het beste vonden.

Het thema voor 2026 is “rood in de natuur”

De winnende foto van Riekje van de Ven: een kolibrievlinder bij een vlinderstruik. De vergroting van de foto hangt in de hal van het IVN-gebouw.

José van Lieshout, Riekje van de Ven

IVN-weekend

20-21-22 juni 2025, in Nivonhuis “De Bosbeek” te Bennekom.

Allereerst wil ik Marian en Riekie heel hartelijk bedanken voor het geweldige verslag met bijgevoegde foto's, dat afgelopen Herfst in het Praatkruid stond.

Eigenlijk hoef ik hier niets meer aan toe te voegen.

Mij (Anita) is wel gevraagd om een jaarverslagje te schrijven.

Samen met: Etje, Mart, Frans en Anita hebben wij het weekend georganiseerd.

Het was eerst uitzoeken waar we naar toe wilden gaan, de vraag: is er nog plaats voor een grote groep van 27 leden en uiteindelijk hebben we het Nivonhuis De Bosbeek gereserveerd.

We zijn gezellig met z'n viertjes naar de locatie gegaan om te kijken hoe het daar was en hebben de omgeving bekeken, het was daar prachtig.

Etje had de taak op zich genomen om een lijst te maken van wie meeding, zij regelde de betalingen en de diverse mails om iedereen te informeren. Anita onderhield de contacten met het Nivonhuis, de gids en zij deed de financiële boekhouding.

We hebben samen alle boodschappen gedaan.

Bij een IVN-groep uit de omgeving hebben we contact gezocht voor een gids die ons wat kon komen vertellen over de omgeving en ons zou kunnen begeleiden tijdens de wandelingen. Jetje was het hele weekend met ons op stap en ze kon geweldig uitleggen over de omgeving, we hebben prachtige wandelingen gemaakt.

Het was een prachtig weekend, mooi weer en een fantastische omgeving.

Dank aan iedereen die: heeft meegeholpen met: ontbijt klaarzetten, koffiezetten, koken, opruimen, afwassen en nog veeeeeeeeel meer.

Etje, Mart, Frans en Anita.

*Samengesteld door:
Lisette Broeken
Secretaris IVN-VEV*